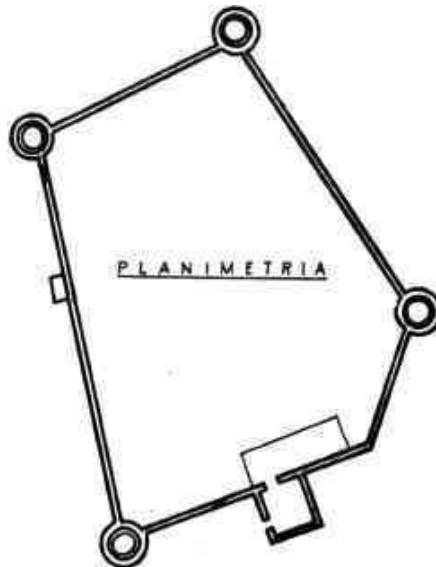

KALAJA E PREZES, TIRANË

Një kështjellë tjetër e ndërtuar po në Shqipërinë e Mesme pranë Krujës, është kalaja e Prezës. Ajo kishte për qëllim të mbante nën kontroll një zonë kryengritjesh të përhershme, siç ishte territori rreth Krujës, si dhe të ruante rrugën e rëndësishme që lidhte Shkodrën me Durrësin dhe Krujën.

Kështjella është ndërtuar në një nga majat e një vargu kodrinor, që kufizon fushën e Tiranës në anën veriperëndimore. Ajo ka formën e një pesëkëndëshi të çrregullt me kulla të rumbullakëta në katër nga qoshet e tij dhe me një kullë drejtkëndëshe pranë mesit të njërit prej mureve. Kjo kullë ka shërbyer edhe si porta e vetme e kështjellës, ndërsa një dalje e vogël katërkëndëshe, që luante rolin e një kulle, ndodhet në murin perëndimor. Për të kontrolluar të vetmen qoshe të pesëkëndëshit, që nuk është pajisur me kullë, ka qenë ndërtuar një ballkon i vogël që mbështetej mbi një sistem konsolash të lidhur me harqe tullash. Gjurmët e një ballkoni të tillë janë ruajtur edhe në murin perëndimor. Kalaja ka një gjatësi prej 80 m dhe gjerësi 50 m. Në oborrin e saj ndodhet një sterë e madhe, ndërsa mbi portë, në një fazë të dytë, është ndërtuar një xhami. Lartësia maksimale e ruajtur e mureve arrin në 6.40 m, ndërsa kullat në trajtë cilindrike me faqe vertikale ngrihen vetëm 0,50-0,60 m mbi lartësinë e tyre. Trashësia e mureve është 1,30-1,40 m. Në pjesën e sipërme ato kanë qenë kurorëzuar me bedena. Nga disa gjurmë të ruajtura del se lartësia e tyre ishte 1,70 m, ndërsa muri mbi të cilin mbështeteshin 1 m. Për të çuar në shtegun e rojeve janë ndërtuar shkallë të gurta. Një shkallë e tillë ruhet në murin jugor, ajo është ndërtuar pjesërisht brenda trashësisë së murit.

Barleti përmend Prezën si qyteza e Parthinëve. Fakti që e përmend Barleti tregon se Kalaja e Prezës duhet të jetë ndërtuar para rrethimeve të Krujës dhe ndërtimi i saj duhet të jetë në fillim të shek. XV nga Topiasit të cilët ishin zotëruesit e kësaj zone. Me sa kuptohet, braktiset në kohën e

Gjon Kastriotit dhe vetë i biri i tij. Pas pushtimit turk asaj iu bënë disa riparime, ndërmjet të tjerave u ndërtua edhe një xhami.

